

כְּגִוּוֹנָא דָּא גְלוּתָא דִּישְׂרָאֵל, דְּאִיהוּ בְּלִילְיָא, וְאֶקְרִי
 לִילָה. מְלָכָא עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת חֵיִבָּא
 שְׁלֵטָא עֲלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל, עַד דְּיִיתִי צַפְרָא וַיִּנְהִיר לִוְן
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיִּתְעַבֵּר שְׁלֵטְנִיהוּן, וְעַל דָּא פִּי עָלָה
 הַשְּׁחַר, דְּחִיק הָוָה בִּידֵיהּ, וְתִשָּׁשׁ חִילִּיהּ, דְּהָא אֶתְעַבֵּר
 לִילְיָא וְעַל דָּא אֶתְתַּקַּף יַעֲקֹב בֵּיהּ, וְחָמָא דִּיוֹקְנִיהּ
 כְּדִיוֹקְנָא דְעֵשׂוֹ, אֲבַל לָא בְּאֶתְגְּלִיא כָּל כּוֹכְבֵי וּכְדִין אוּדִי
 לִיהּ עַל בְּרַכָּאן.

מַה כְּתִיב לְבַתֵּר, (בראשית לג) כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי פָּנֶיךָ כְּרֹאוֹת
 פָּנֵי אֱלֹהִים וְתִרְצָנִי. דְּחָמָא בְּאִינוּן אַנְפִּין דְּעֵשׂוֹ
 כְּדִיוֹקְנָא דְאֶתְחַזִּי לִיהּ סָמָא לְמַמְשׁ, דְּהָא בְּכָל אֶתְרָא דְּבִר
 נָשׁ אֶתְקַשֵּׁר, הָכִי אֶתְחַזִּי בְּאַנְפּוּי. וְאַתּוּן קְדִישֵׁי עֲלִיוֹנִין
 שְׂכִינְתָא בְּהַדְּיִיכוּ, וְאַנְפִּין דְּלָכוּן כְּאִינוּן אַנְפִּין דִּילָהּ,
 זַכָּאִין אַתּוּן. אֲמַר אִי אֶרְחָא חֲדָא הוּינָא אֲזִלִּי בְּהַדְּיִיכוּ,
 הוּינָא יִתְבִּי עַמְכּוֹן, הַשְּׁתָא דְאַתּוּן לְאַרְחֵיִיכוּ, וְאַנָּא
 לְאַרְחֵי, אֶתְפַּרְשׁ מִנֵּיִיכוּ בְּמִילִי (דף קס"ד ע"א) דְּאוּרִיִּיתָא.

פֶּתַח וְאָמַר (תהלים קכז) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת (וישלח קע"ב ע"א) לְשִׁלְמָה
 אִם יִי לֹא יִבְנֶה בַּיִת שׁוֹא עֲמְלוּ בּוֹנִיו בּוֹ אִם יִי
 לֹא יִשְׁמַר עִיר שׁוֹא שְׂקָד שׁוֹמֵר. וְכִי שְׁלֵמָה אָמַר
 תּוֹשִׁבְחָתָא דָּא כִּד בְּנָה בֵּי מְקַדְשָׁא. לָאו הָכִי, דְּהָא דָּוִד
 מְלָכָא אָמַר לִיהּ בְּגִין שְׁלֵמָה מְלָכָא בְּרִיהּ, כִּד אֶתָּא נִתְּן

לְגַבְיָהּ, וְאָמַר לִיָּה עַל שְׁלֹמֹה דְאִיהוּ יְבִנִי בֵּי מִקְדָּשָׁא.
וּלְבַתֵּר דְּוֹד מִלְּכָא אַחֲזִי לְשְׁלֹמֹה בְּרִיָּה דִּיּוֹקְנָא דְּבִי
מִקְדָּשָׁא. כִּיּוֹן דְּחָמָא דְּוֹד דִּיּוֹקְנָא דְּבִי מִקְדָּשָׁא, וְכָל
תְּקוּנוֹי, אָמַר שִׁירְתָּא עַל שְׁלֹמֹה בְּרִיָּה, וְאָמַר אִם יִי' לֹא
יִבְנֶה בַּיִת וְגו'.

דְּבַר אַחַר שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְשְׁלֹמֹה, לְמִלְּכָא דְשְׁלֹמֹה
דִּילִיָּה. וְהָאִי שִׁירְתָּא אִיהוּ שִׁירְתָּא וְתוֹשֵׁבְחַתָּא עַל
כָּל שְׂאָר שִׁירְתָּא, וְשִׁירְתָּא הַדָּא סְלִקָּא עַל כְּלָהוּ. אִם יִי'
לֹא יִבְנֶה בַּיִת, דְּחָמָא דְּוֹד מִלְּכָא, כָּל אֵינּוֹן עֲמוּדֵין
שְׁבַעָה, דְּהָאִי בַּיִת קָאִים עָלֵיָּהוּ, דְּאֵינּוֹן קִיָּיִמִי שׁוֹרִין
שׁוֹרִין, לְמַבְנֵי הָאִי בַּיִת. לְעֵילָא מְכַלְהוּ קִיָּיִמָא מְאָרִיָּה
דְּבִיתָא דְּאִזִּיל עַל גַּבְיָיָהוּ, וְיַהֲיֵב לוֹן חִילָא וְתוֹקְפָא, לְכָל
חַד וְחַד כְּדָקָא יָאוּת.

וְעַל דָּא אָמַר דְּוֹד, אִי הָאִי מִלְּכָא דְשְׁלֹמֹה כְּלָא דִּילִיָּה,
דְּאִיהוּ מְאָרִיָּה דְּבִיתָא, לָא בְּנִי לְהָאִי בֵּיתָא, שׁוֹא
עֲמֵלוּ בּוֹנֵיּוּ בּוֹ, אֵינּוֹן (פֿי' עֲמוּדִים) קִיָּיִמִין דְּקִיָּיִמִין לְמַבְנֵי עַל
הָאִי בֵּיתָא. אִם יִי' לֹא יִשְׁמֵר עִיר, דָּא מִלְּכָא דְשְׁלֹמֹה
כְּלָא דִּילִיָּה. שׁוֹא שְׁקַד שׁוֹמֵר, דָּא אִיהוּ חַד קִיָּיִמָא
דְּעֵלְמָא אֲתַתְּקֵן עָלֵיָּה, וּמַנּוּ. צְדִיק, דְּהָא אִיהוּ נְטִיר לָהּ
לְהָאִי עִיר.

מִשְׁכַּנָּא דְּעֵבֵד מִשָּׁה, יְהוֹשֻׁעַ הָוָה קָאִים תְּדִיר וְנְטִיר

לִיָּהּ, דְּהָא לִית נְטִירוֹ דִּילִיָּהּ בַּר בֵּיה דְּאֶקְרִי נַעַר,
 דְּכִתְיִב, (שמות לג) וּמִשְׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון נַעַר לֹא יִמִּישׁ
 מִתּוֹךְ הָאֹהֶל. לְבַתֵּר הָאִי מִשְׁכָּנָא לֹא הוּוּה נְטִיר, אֶלָּא
 בְּגִין נַעַר אַחֲרָא, דְּכִתְיִב, (שמואל א ג) וְהַנַּעַר שְׁמוּאֵל
 מִשְׁרֵת, (וְהוּוּה מְסֻדֵּר תַּמָּן) בְּגִין דְּלִית נְטִירוֹ דְּמִשְׁכָּנָא, אֶלָּא
 בְּנַעַר. (אָבֵל בִּי מִקְדָּשָׁא לֹאֹו הָכִי דְלֹא נְטִירוֹ דִּילִיָּהּ אֶלָּא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּה דְּכִתְיִב אִם

יִי לֹא יִשְׁמֹר עִיר שְׁוֹא שְׁקֵד שׁוֹמֵר) וּמֵאַן אִיהוּ שׁוֹמֵר (ק"א ע"א) דָּא. הֵהוּוּ
 דְּנְטִיר מִשְׁכָּנָא דְּאֶקְרִי הָכִי נַעַר מְטַטְרוֹן.

אָבֵל אַתּוֹן קְדִישֵׁי עֲלִיוֹנִין, לֹאֹו נְטִירוֹ דְּלִכּוֹן כְּנְטִירוֹ
 דְּמִשְׁכָּנָא, אֶלָּא נְטִירוֹ דְּלִכּוֹן כְּנְטִירוֹ דְּבִי
 מִקְדָּשָׁא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּה בְּלַחֲוֹדוּי, דְּכִתְיִב אִם יִי לֹא
 יִשְׁמֹר עִיר שְׁוֹא שְׁקֵד שׁוֹמֵר, דְּהָא בְּכָל זְמַנָּא דְּצִדִּיקָא
 אֲזִלִּי בְּאַרְחָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּה נְטִיר לֹון תְּדִיר,
 דְּכִתְיִב, (תהלים קבא) יִי יִשְׁמֹר צִאתְךָ וּבּוֹאְךָ.

אֲזִלוּ אַבְתְּרִיָּהּ, וְאוֹזְפוּהוּ תִּלְתַּת מְלִין, וְאַהֲדָרוּ לְאַרְחֵיָּהּ
 קָרוּ עֲלִיָּהּ, (תהלים צא) כִּי מִלְּאֲכִיו (ויקרא רס"ב ע"א) יִצְוֶה
 לָךְ לְשִׁמְרֶךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ, עַל כַּפֵּים יִשְׁאוּנְךָ וְגוֹ'. (משלי כג)
 יִשְׁמַח אָבִיךָ וְאַמֶּךָ וְתַגֵּל יוֹלְדֶתְךָ.

(שמות כו) וְאַתְּ הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יָרִיעַת וְגוֹ'. רַבִּי יְהוּדָה
 פָּתַח, (משלי יד) בָּרַב עִם הַדֶּרֶת מְלָךְ וּבְאַפְסֵי לָאִם מַחֲתַת
 רְזוּן. בָּרַב עִם הַדֶּרֶת מְלָךְ, אֵלִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּכִתְיִב

בְּהוּ (דברים ז) כִּי עִם קָדוֹשׁ אֲתָה לַיְי אֱלֹהֶיךָ. וְאִינּוֹן עֲמָא
 דְּסִלְקִין לְכַמָּה אֲלֵפִין, וְלְכַמָּה רַבּוּן, וְכַד אִינּוֹן סְגִיאִין
 בְּחוֹשְׁבֵינֵיהוֹן, יִקְרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ. דְּהָא
 עֲלָאִין וְתַתָּאִין מְשַׁבְּחֵן שְׁמִיָּה דְּמַלְכָּא עֲלָאָה, וּמְשַׁבְּחֵן
 לִיָּה בְּגִין עֲמָא קְדִישָׁא דָּא. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (דברים ד) רַק
 עִם חֲכָם וְנַבּוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה.

וְאִי תִימָא, הָא פְּתִיב, (דברים ז) כִּי אַתֶּם הַמַּעֲט מִכָּל
 הָעַמִּים, אֲלָא, מִכָּל הָעַמִּים וְדָאִי, אֲבָל מִעֲמָא חַד
 יִתִּיר סְגִיאִין אִינּוֹן. דְּהָא לִית עֲמָא בְּכָל עֲלָמָא רַב וְסְגִי
 כִּישְׂרָאֵל. וְאִי תִימָא הָא בְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל, וְהָא בְּנֵי אָדוּם,
 הָא כַּמָּה אִינּוֹן. וְדָאִי הָכִי סְגִיאִין אִינּוֹן, אֲבָל כָּל שְׂאָר
 עַמִּין כְּלָהוּ מִתְעַרְבֵי אֱלִין בְּאֱלִין, בְּנִין אִית לָעַם דָּא,
 בְּעַם דָּא, וְלֹאֱלִין בְּנִין בְּעַם אַחְרָא, וְאֱלִין בְּאַחְרָא. וּבְגִין
 כֶּךָ לִית עֲמָא בְּכָל עֲלָמָא, רַב סְגִי כִישְׂרָאֵל, עֲמָא בְּרִירָא
 וַיַּחֲדָאָה, אֱלִין בְּאֱלִין, בְּלֹא עַרְבוּבֵיא אַחְרָא כָּלִל,
 דְּכְּתִיב כִּי עִם קָדוֹשׁ אֲתָה לַיְי אֱלֹהֶיךָ, וּבְךָ בַּחַר יְי, וְעַל
 דָּא בְּרַב עִם הַדְּרַת מַלְךְ, הַדְּוִרָא אִיהוּ דְּמַלְכָּא עֲלָאָה
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

תּוּ בּוֹזְמָנָא (דף קט"ד ע"ב) דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִי לְבִי
 כְּנִישְׂתָּא, (דְּאִיהוּ מִקְדֵּשׁ מַעֲט) וְכָל עֲמָא אֲתִיִּין כַּחְדָּא,
 וּמְצֻלָּאן, וְאוּדָן, וּמְשַׁבְּחֵן לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּדִין

הַדּוֹרָא דְּמִלְךְ אִיהוּ, דְּמִלְךְ סְתָם דָּא מְלַכָּא קַדִּישָׁא. (ד"א
 מְשִׁיחָא) דְּאִתְתַּקֵּן בְּשִׁפְירוּ וּבִתְקוּנָא לְסִלְקָא לְעֵילָא.

וּבְאַפְס לְאָם מְחַתַּת רְזוּן, וְכַד אִיהוּ אֶקְדִּים לְבִי
 בְּנִישְׁתָּא, וְעַמָּא לָא אֲתִיין לְצִלָּאָה וּלְשַׁבְחָא
 לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּדִין כָּל הַהוּא שְׁלִטְנוּתָא
 דְּלְעֵילָא, וְכָל אֵינּוֹן מְמַנְן וּמְשַׁרְיִין עֲלָאִין, כְּלָהוּ אֲתַבְּרוּ
 (ס"א אֲתַעֲבְרוּ) מִהַהוּא עֲלוּיָא דְּמִתְתַּקְנִי בְּתַקּוּנֵי הַהוּא מְלַךְ.

מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּבַהֲהִיא שְׁעָתָא, דִּישְׂרָאֵל לְתַתָּא קָא
 מְסַדְּרִי צְלוּתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן, וּמְשַׁבְּחֵן לְמִלְכָּא
 עֲלָאָה. כָּל אֵינּוֹן מְשַׁרְיִין עֲלָאִין, מְסַדְּרִין שְׁבַחִין,
 וּמִתְתַּקְנֵן בְּהַהוּא תְּקוּנָא קַדִּישָׁא, בְּגִין דְּמְשַׁרְיִין עֲלָאִין
 כְּלָהוּ חֲבַרִּין אֵינּוֹן בִּישְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְשַׁבְּחָא לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא כַּחְדָּא, לְמַהוּי סְלוּקָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 עֵילָא וְתַתָּא כַּחְדָּא.

וְכַד אֵינּוֹן מְזַדְּמַנְן לְמַהוּי חֲבַרִּים בְּהוּ בִישְׂרָאֵל, וּישְׂרָאֵל
 לְתַתָּא לָא אֲתִיין לְסַדְּרָא צְלוּתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן
 וּלְשַׁבְּחָא לְמֵאֲרִיֵּהוֹן, כְּלָהוּ מְשַׁרְיִין קַדִּישִׁין, שְׁלִטְנוּתָא
 עֲלָאָה אֲתַבְּרוּ (אֲתַעֲבְרוּ) מִתְקוּנֵיֵהוֹן, דְּהָא לָא סְלִקִּין
 בְּסְלוּקָא, וְלָא יְכַלִּין לְשַׁבְּחָא לְמֵאֲרִיֵּהוֹן כְּדָקָא יָאוּת.
 בְּגִין דְּשַׁבְּחֵי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲצַטְרִיךְ לְמַהוּי כַּחְדָּא

עֵילָא וְתַתָּא, עֵלְאִין וְתַתָּאִין בְּשַׁעְתָּא חֲדָא, וְעַל דָּא
מְחַתַּת רְזוּן וְלֹא מְחַתַּת מְלָךְ.

וְאִפִּילוּ דְלֹא אֲסַגִּיאוּ בְּבִי כְּנִישְׁתָּא, אֶלְא עֲשָׂרָה,
בְּאִינוּן עֲשָׂרָה מְזֻדְמָנִין מִשְׂרִיין עֵלְאִין, לְמַהוּי
עֲמַהוּן חֲבָרִים. מַאי טַעְמָא בְּגִין דְּכָל תְּקוּנֵי דֵּהֵהוּא מְלָךְ,
אִינוּן בַּעֲשָׂרָה, וְעַל דָּא דֵּי בַּעֲשָׂרָה, אִי לֹא אִינוּן יִתִיר.
וְתָא חֲזִי בַּמְשָׁכֵן מָה כְּתִיב, (שְׁמוֹת כו) וְאֵת הַמְשָׁכֵן תַּעֲשֶׂה
עֶשֶׂר יְרִיעוֹת, עֶשֶׂר: בְּגִין דִּתְקוּנָא דְּמִשְׁכְּנָא, (נ"א

דְּשְׂכִינְתָּא) בַּעֲשָׂרָה אִיהוּ, לְמַהוּי כְּדָקָא יְאוּת. עֶשֶׂר, מַאי
טַעְמָא עֶשֶׂר, וְלֹא עֲשָׂרָה. אֶלְא עֶשֶׂר, בְּכָל אֲתָר אִיהוּ
בְּלֹא שְׂכִינְתָּא, דְּלֹא אִיהִי בְּחוּשְׁבְּנָא כְּגוּוּנָא דָּא (מַלְכִים א
ז) עוֹמֵד עַל שְׁנֵי עֶשֶׂר בְּקָר, שְׂכִינְתָּא לֹא אִיהִי
בְּחוּשְׁבְּנָא, דֵּהֵא אִיהִי קַיִימָא לְעֵילָא, דְּכְתִיב, (מַלְכִים א ז)
וְהֵימָּן עָלֵיהֶם מְלַמְעֵלָה. וּבְאֵלִין דְּוֹכְתֵי דְרַמְיֵי לְרִזָּא
דְּלְעֵילָא דְחָסֵר מִנְהוּן, (ס"א ה) הָא שְׂכִינְתָּא יִתִיר עַל הֵהוּא
חוּשְׁבְּנָא, דְּלֹא אִיהִי בְּחוּשְׁבְּנָא.

לְסַטְרָא אַחְרָא, יְהִיבִי חוּשְׁבְּנָא יִתִיר, וְאִיהִי בְּמַנְיִנָא
בְּגַרְיָעוּ, (ד"א לא תימא חוּשְׁבְּנָא יִתִיר אֶלְא תוֹסַפֵּת אֶת וְחוּשְׁבְּנָא

בְּגַרְיָעוּ) כְּגוּן עֲשֵׁתִי, וְהֵא אוּקְמוּהָ. וּבְכָל אֲתָר דִּאֲתוּוּן
אֲתוּסְפִין, כְּגוּוּנָא דָּא, אִיהוּ לְגַרְיָעוּתָא. כְּגוּן (שְׁמוּאֵל ב יג)
הָאִמִּינוּן אַחֲרָיָהּ, דְּסַגִּיא אֲמִנוּן. וּבְסַטְרָא דְקְדוּשָׁא, גַּרְע
אֶת וְאִיהוּ תוֹסַפֵּת.

רַבִּי חֵיִיא פָּתַח וְאָמַר, (תהלים קד) עוֹטָה אֹר כַּשְּׁלֵמָה נוֹטָה
 שָׁמַיִם כִּירִיעָה. הָאִי קָרָא אֹקְמוּיָה, דְּכַד בְּרָא
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, (פנחס רמ"ה ע"ב) אֲתַעֲטָף בְּהֵוּא
 אֹר קְדֻמָּאָה, וּבְרָא בֵּיה שָׁמַיִם.

וְתָא חֲזִי, אֹר וְחֻשְׁף (ד"א לאו) כַּחְדָּא הוּו. אֹר מְסֻטְרָא
 דִּימִינָא, וְחֻשְׁף מְסֻטְרָא דְשִׁמְאֵלָא. מֵאִי עֵבֵד
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁתַּף לֹון כַּחְדָּא, וּבְרָא מְנַהוֹן שָׁמַיִם.
 מֵאִי שָׁמַיִם. אֵשׁ וּמַיִם. שְׁתַּפֵּן כַּחְדָּא, וְעֵבֵד שְׁלָם
 בִּינֵיהוּ. וְכַד אֲתַכְּלִילוּ כַּחְדָּא, וּמִתַּח לֹון, כִּירִיעָה מִתַּח
 לֹון, וְעֵבֵד מְנַהוֹן אֶת ו' וְדָא אֶקְרִי יְרִיעָה. יְרִיעוֹת, דְּהָא
 אֶת דָּא אֲתַפְּשִׁיט מִנִּיה נְהִירוֹ, וְאֲתַעֲבִידוּ יְרִיעוֹת, הָדָא
 הוּא דְכַתִּיב וְאֵת הַמְּשָׁכָן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעוֹת.

וְשִׁבַע רְקִיעֵין אֵינּוֹן מְתִיחִין, גְּנִיזִין בְּגְנִיזוֹ עֲלָאָה, כְּמָה
 דְּאֹקְמוּיָה. וְחַד רְקִיעָא דְקִימָא עֲלֵייהוּ, וְהֵוּא
 רְקִיעַ לֵית בֵּיה גּוּוֹן, וְלֵית לֵיה אֲתַר בְּאֲתַגְּלִיא וְלֵא
 קִימָא לְאֲסַתְּכָלָא בֵּיה, (ס"א אֵלָא בְּסוּכְלַתְנּוּ) וְהָאִי רְקִיעַ אֵיהוּ
 גְּנִינּוּ, וְנִהִיר לְכֻלְהוּ, וְנָטִיל לֹון בְּמִטְלָנִיהוֹן, כֹּל חַד וְחַד
 כַּדְקָא חֲזִי לֵיה. אֵלָא קִימָא בְּסוּכְלַתְנּוּ.

מֵהָאִי רְקִיעַ וְלֵהֲלָאָה, לֵית מֵאֵן דִּידַע וְיִשְׁגַּח, וְאֵית לֵיה
 לְבַר נָשׁ לְמִסְתָּם פּוּמִיָּה, וְדָלָא לְמִלְלָא
 וְלֵאֲסַתְּכָלָא בְּסוּכְלַתְנּוּ. מֵאֵן דִּיִּסְתַּכַּל אֶהְדַּר לְאַחֹרָא,
 דְּלֵית מֵאֵן דִּיכִיל לְמַנְדַּע.

עֶשֶׂר יְרִיעוֹת אֵינֹן, דְּאֵינֹן עֶשְׂרֵה רְקִיעִין. וּמֵאן אֵינֹן
 יְרִיעוֹת דְּמִשְׁכְּנָא דְּאֵינֹן עֶשֶׂר. וְקִיּוּמָן לְמַנְדַּע
 לְחַפְיָמִי לְבָא. מֵאן דִּינְדַּע בְּהוּ, אֶסְתַּכַּל בְּחַכְמָתָא סְגִיָּא,
 וּבְרִזִין דְּעֵלְמָא, וְאֶסְתַּכַּל ^(דף קס"ה ע"א) לְעֵילָא בְּהוּא אֲתָר,
 דְּכָל חַד וְחַד אֶתְדַּבֵּק בֵּיהּ, בַּר תְּרִין אֵינֹן דְּקִיּוּמָן בִּימִינָא
 וּבְשִׁמְאֵלָא, וְאֵינֹן גְּנִיזִין בְּהַדִּי שְׂכִינְתָּא.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר תִּשַׁע רְקִיעִין אֵינֹן, וּשְׂכִינְתָּא אִיהִי
 עֲשִׂירָאָה. דְּאִי תִימָא בְּגִין דְּכֹתִיב עֶשֶׂר, בַּר
 מִשְׂכִּינְתָּא אִיהוּ. אִי הָכִי, שְׂכִינְתָּא חַד סָרִי אִיהִי דְּקִיּוּמָא
 עַל עֶשֶׂר. אֶלָּא וּדְאִי תִשַׁע אֵינֹן, וְאֵינֹן תִּשַׁע יוּמִין
 שְׁבִין רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם הַכַּפּוּרִים, וְאִיהִי עֲשִׂירָאָה.
 כְּגוּוּנָא דָּא, מִשְׁכַּן אִיהוּ עֶשֶׂר יְרִיעוֹת.

אֵינֹן עֶשֶׂר רְקִיעִין רְזָא דְרִזִין דְּלָא אֶתְמָסַר בַּר לְאֵינֹן
 דִּידְעִי חַכְמָתָא, וְכֹלָא אִיהוּ בְרִזִין דְּבוּצִינָא
 קַדִּישָׁא, דְּאִיהוּ גְּלִי רְזָא דְּכָל רְקִיעָא וְרְקִיעָא, וְאֵינֹן
 שְׁמִשִּׁין דְּמִשְׁמִשִּׁי בְּכָל חַד וְחַד. שְׁבַע רְקִיעִין אֵינֹן
 לְעֵילָא, שְׁבַע רְקִיעִין אֵינֹן לְתַתָּא, כְּגוּוּנָא דְּלְעֵילָא.
 שְׁבַע רְקִיעִין אֵינֹן, דְּבְהוּ כְּכַבִּיא וּמְזִלִי לְאַנְהָגָא עֵלְמָא
 דָּא כְּפּוּם אֲרַחֲיָה, כְּמָה דְּאֶצְטְרִיךְ לֵיהּ.

בְּכֻלָּהוּ שְׁבִיעָאָה עֲדִיף, בַּר תְּמִינָאָה, דְּקָא מַדְבַּר
 לְכֻלָּהוּ, וְקִיּוּמָא עַל כְּלָהוּ. כְּתִיב ^(תהלים סח) סְלוּ

לְרוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת, מֵאֵן רוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת, וּמֵאֵן אֵינּוֹן עֶרְבוֹת.
 אֶלֶּא, עֶרְבוֹת דָּא רְקִיעָא שְׁבִיעָאָה, אִמַּי אֶתְקַרֵי
 עֶרְבוֹת. עַל דְּאִיהוּ כְּלִיל מֵאִשָּׁא וּמֵיָא כְּחֻדָּא, וּמִסְטָרָא
 דְּדָרוּם, וּמִסְטָרָא דְצָפוֹן, וְאִיהוּ מְעוּרָב מִתְרִין סְטָרִין.
 וְאִי תִימָא, אִי הָכִי, שְׁתֵּי עֶרְבוֹת דְקָא מִתְחַבְּרָן בְּלוּלָב,
 וְתַנִּינָן עֶרְבוֹת, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב סְלוּ לְרוֹכֵב
 בְּעֶרְבוֹת. אִי הָכִי, מֵאֵן יְהִיב יֶרְכִין בְּגוּפָא, אוּ גוּפָא
 בְּיֶרְכִין, דְּהָא דָּא עֵבִיד פְּרִין וְאִיבִין, וְדָא (קס"ט ע"ב) לָא
 עֵבִיד פְּרִין וְאִיבִין.

אֶלֶּא, וְדָאֵי כְּלָא הוּא רְזָא דְעֶרְבוֹת דְּבְלוּלָב, אֵינּוֹן
 עֶרְבוֹת דְּבְלוּלָב, חַד אֵשׁ, וְחַד מַיִם. בְּרֻזָּא דָּא
 דְּכֻלְהוּ, וְאִיהוּ שְׁבִיעָאָה אִיהוּ אֵשׁ וּמַיִם כְּלִיל כְּחֻדָּא,
 בְּרֻזָּא חֻדָּא, וּבְגִין דְּעֶרְבוֹת אִיהוּ רְזָא כְּלָלָא דְּכֻלְהוּ שְׁתֵּי
 אַחֲרָנִין, אִיהוּ רְזָא דְרִתִּיכָא עֲלָאָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֶתְרַעֵי בְּהַאי רְקִיעָא, יִתִּיר מְכֻלְהוּ רְקִיעִין, וְתִיאוּבְתִיהּ
 תְּדִיר לְאַתְקֵנָא לְהֵהוּא רְקִיעָא, בְּשִׁפּוּרֵי עֲלָאָה. וְעַל דָּא,
 סְלוּ לְרוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת לְהֵהוּא דְרוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת. וּמֵאֵן אִיהוּ.
 הֵהוּא רְקִיעָא טְמִיר וְגִנְיוּ, דְּקִימָא עַל גְּבִי חֵיוֹתָא, דְּאִיהוּ
 רֹכֵב בְּעֶרְבוֹת.

וְעֲלֹזוּ (ק"ע ע"ב) לְפָנָיו. מִלְּפָנָיו לָא כְּתִיב, אֶלֶּא לְפָנָיו,
 דְּהָא לִית מֵאֵן דִּינְדַּע בֵּיהּ כְּלוּם. אֲבָל לְפָנָיו,

מֵאֵן דְּעֵייל לְקַמִּיָּה דְּהַאי רְקִיעַ, אֲצִטְרִיךְ לְמִיעַל בְּחֻדוֹהּ,
 וְלֹא בַּעֲצִיבוּ כְּלָל, בְּגִין דְּהַאי רְקִיעָא גָּרִים, דְּתַמְן לֹא
 שְׂרִיא עֲצִיבוּ וְרוּגְזָא כְּלָל, דְּהָא תַּמְן כֹּלָא אִיהוּ בְּחֻדוֹהּ.
 וְעַל דָּא, כְּהֵן גָּדוּל דְּקַיִימָא לְקַמִּיָּה, לֹא הוּוּה עָאל לְבִי
 קוּדְשָׁא, בַּר בְּחֻדוֹהּ, וְלֹא־חֻזָּא חֻדוֹהּ, דְּהָא אִתְרָא
 גָּרִים. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים ק) עֲבַדוּ אֶת יי' בְּשִׂמְחָה בְּאוּ
 לְפָנָיו בְּרִנָּה. דְּהָא אֲצִטְרִיךְ דְּלֹא לֹא־חֻזָּא בְּהַ עֲצִיבוּ.
 וְאִי תִימָא, אִי הָכִי, הַאי מֵאֵן דְּאִיהוּ בַּצְעָרָא וּבְדוּחְקָא,
 דְּלֹא יְכִיל לְמַחְדֵי לְבִיָּהּ, וּמְגוּ דוּחְקִיָּה אִית לִיה
 לְמַתְבַּע רַחֲמִין, קָמִי מְלָכָא עֲלָאָה, אִי הָכִי, לֹא יִצְלִי
 צְלוּתָא כְּלָל, וְלֹא יִיעוּל בַּעֲצִיבוּ כְּלָל, דְּהָא לֹא יְכִיל
 לְמַחְדֵי לְבִיָּהּ, וְלֹא־עֲלָא קָמִיָּה בְּחֻדוֹהּ, מֵאִי תְקוּנָא אִית
 לִיה לְהַאי בַּר נֶשׁ.

אַלָּא וְדַאי הָא תְּנִינֵן, כֹּל תְּרַעִין נְנַעְלוּ וְאִסְגִּירוּ, וְתְרַעִין
 דְּדַמְעִין לֹא אִסְגִּירוּ, וְלִית דְּמַעָּה אֱלָא מְגוּ צְעָרָא
 וְעֲצִיבוּ. וְכֹל אִינּוֹן דְּמִמְנָן עַל אִינּוֹן תְּרַעִין, כְּלָהוּ
 מְתַבְּרִין גְּזִיזִין וּמְנַעוּלִין, וְעֵיילִין אִינּוֹן דְּמַעִין, וְהַהִיא
 צְלוּתָא עֲאֵלָת קָמִי מְלָכָא קְדִישָׁא.

כְּדִין הָהוּא אֲתַר אִית לִיה דוּחְקָא, מֵהָהוּא עֲצִיבוּ
 וְדוּחְקָא דְּהָהוּא בַּר נֶשׁ, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (ישעיה סג)
 בְּכֹל צָרְתֶם לֹא צָר. תִּיאוּבְתִיָּה דְּהָהוּא עֲלִמָּא עֲלָאָה,

לְגִבִּי הָאִי אֶתֶר, כְּדִכּוּרָא דְתִיאֹבְתִיָּה תְדִיר לְגַבְהַ
 דְנוֹקְבָא. כַּד מִלְכָּא עָאֵל לְגִבִּי מִטְרוּנִיתָא, אֲשַׁכַּח לָהּ
 בְּעִצְבוֹ, כְּדִין כָּל מָה דְאִיְהִי בְעָאֵת, בִּידְהָא אֶתְמַסֵּר,
 וְהָהוּא בַר נָשׁ, וְהָהִיא צְלוּתָא, לָא אֶהְדֵּר בְּרִיקְנִיָּא,
 וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא חַיִּים (דף קס"ה ע"ב) עָלֶיהָ. זַכָּאָה חוּלְקִיָּה
 דְהָהוּא בַר נָשׁ, דְאוּשִׁיד דְמַעִין קָמִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 בְּצְלוּתֶיהָ.

כְּגִוּוֹנָא דָּא בְשַׁבָּת, מֵאֵן דִּיתִיב בְּתַעֲנִיתָא בְשַׁבָּת, מְגוּ
 צְעָרִיָּה אַחֲזִי עֲצִיבָא, וּבְשַׁבָּת שְׁלֵטָא הָהוּא
 רְקִיעָא עֲלָאָה, הָהוּא דְאֶתְחַזִּי בְּחֻדוֹהּ, וְאִיְהוּ חֻדוֹהּ וְחַדִּי
 לְכֻלָּא. הָהוּא דִּיתִיב בְּעִצְבוֹ, בְּגִין דְאִיְהוּ שְׁלֵטָא, אֶפִּיק
 לְהָהוּא בַר נָשׁ מִהָהוּא עוֹנֵשָׁא דְאֶתְגְּזֹר עָלֶיהָ, וְהָא
 אֶתְמַר, סְלוּ: הָבוּ יְקָר, וְרוּמְמוּ לְהָהוּא דְרוּכְבַּ בְּעַרְבוֹת,
 דְאִיְהוּ חֻדוֹהּ וְחַדִּי כֻלָּא, רְקִיעָא עַל גִּבִּי חִיּוֹתָא בִּי"ה שְׁמוֹ
 וְדֵאִי, דְהָא בְּהָהוּא אֶתֶר שְׁמָא דָּא אֶתְכֻלִּיל. וְעֲלוּ לְפָנָיו,
 בְּגִין דְלָא אֶצְטְרִיךְ לְאַחֲזָאָה קָמִיָּה עֲצִיבוֹ, כְּמָה דְאֶתְמַר.
 רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, הָאִי קָרָא, הָכִי אֶצְטְרִיךְ לְמִימַר, סְלוּ
 לְרוּכְבַּ עַל עַרְבוֹת, מֵאִי בְּעַרְבוֹת. בִּיָּה שְׁמוֹ, בִּיָּה
 הוּא מְבַעֵי לִיָּה, מֵאִי שְׁמוֹ. אֶלָּא הָאִי קָרָא, עַל סְתִימָא
 דְכָל סְתִימִין, עֲתִיקָא דְכָל עֲתִיקִין אֶתְמַר. הָהוּא דְלָא
 אֶתְגַּלִּיא, וְלָא אֶתִּידַע כְּלָל, דְאִיְהוּ רוּכְבַּ בְּעַרְבוֹת. וְאִי

תִּימָא, דְּאִיהוּ אַתְיָא וְרָכִיב בֵּיהּ, אִי הָכִי, אַף עַל גַּב
דְּסִתִּים הוּא בְּאַתְרֵי דָּא קְיִימָא לְאַתְגְּלִיא.

אַלָּא סוּלוּ לְרוּכְבֵי בְּעַרְבוֹת, דָּא אִיהוּ עַתִּיקָא דְּכָל
עַתִּיקִין, סִתִּימָא דְּכָל סִתִּימִין, דְּלֹא יִדְיעַ. וּבַמָּה
אִיהוּ רוּכְבֵי, בְּעַרְבוֹת, בִּי"ה, דְּאִיהוּ רִזָּא קַדְמָאָה דְּנַפְיָק
קַמִּיָּה (ד"א מַנְיָה) וְדָא אִיהוּ שְׁמִיָּה, מִהֵהוּא סִתִּימָא, דְּלֹא
יִדְיעַ, שְׁמָא (וּיְקָרָא כ"ט) דְּיִלְיָה הוּא י"ה. לָאוּ דְּאִיהוּ הוּא,
אַלָּא אִיהוּ הוּא, בְּגִין דְּהֵהוּא פְּרוּכְתָּא (וּיְקָרָא קכ"ח)
דְּאַתְפְּרָסָא וְנַפְיָק מְקַמִּיָּה. אַבְל הָאִי פְּרוּכְתָּא אִיהוּ שְׁמוּ,
וְדָא אִיהוּ רְתִיכָא דְּיִלְיָה, וְלֹא אַתִּידַע כָּלֵל.

וְדָא אִיהוּ שְׁמוּ הַגְּדוֹל, בְּגִין דְּאִית שְׁמִיָּה דְּלָאוּ אִיהוּ כָּל
כֶּף גְּדוֹל, כְּהָאִי אַף עַל גַּב דְּאִית בֵּיהּ תּוֹסֶפֶת
אַתּוּוֹן. דָּא אִיהוּ שְׁמָא רַבָּא, וְעַל דָּא בְּהָאִי שְׁמָא, אֲנָן
מְפִיקִין אַמֵּן, דְּאִיהוּ מַנְיָה. בְּהָאִי אַזְלָא אַמֵּן בְּכָל זְמַנָּא,
וּבְשְׁמָא אַחְרָא לָאוּ הָכִי.

אַמֵּן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבַרְךְ, דְּכַד הָאִי שְׁמָא אַתְתְּקוֹן,
כָּלֵל אִיהוּ בְּשְׁלִימוּ, וְכָל עַלְמִין חֲדָאן בְּחֲדוּ. בְּהָאִי
שְׁמָא, כָּלִילָן עַלְאִין וְתַתְּאִין. בְּהָאִי שְׁמָא, כָּלִילָן שִׁית
מָאָה וְתַלְיָסָר פְּקוּדֵי אוֹרִייתָא, דְּאִינּוֹן כָּלֵלָא דְּכָל רִזִּין
עַלְאִין וְתַתְּאִין. כָּלֵלָא דְּעַלְמָא דְּדְכוּרָא לְעִילָא, וְכָלֵלָא
דְּעַלְמָא דְּנוּקְבָא לְתַתְּא.

וְכִלְהוּ פְּקוּדֵינִי, כְּלֵהוּ שְׂיִיפִין וְאַבְרִין, לְאַתְחִזָּאָה בְּהוּ
 רְזָא דְמַהִימְנוּתָא. מֵאֵן דְּלֵא יִשְׁגַּח וְלֵא אֶסְתְּכַל
 בְּרִזִין דְּפְקוּדֵי אֹרִייתָא, לָא יַדְע, וְלֵא אֶסְתְּכַל, הֵיךְ
 מִתְתַּקְּנֵן שְׂיִיפִין בְּרְזָא עֲלָאָה. שְׂיִיפִין דְּגוּפָא כְּלֵהוּ,
 מִתְתַּקְּנֵן עַל רְזָא דְּפְקוּדֵי אֹרִייתָא, וְאַף עַל גַּב דְּאִית
 שְׂיִיפִין, דְּאִינוּן רַבְרַבִּין וְעֲלָאִין, כְּלֵהוּ זְעִירִין וְרַבְרַבִּין,
 אִי אֶתְנַטִּיל חֵד מִנֵּיהוּ, אֶפִּילוּ זְעִירָא דְּבַר נָשׁ, אֶקְרִי
 מְאָרִיָּה דְּמוּמָא, כָּל שְׁכֹן וְכָל שְׁכֹן הֵהוּא דְּגָרַע אֶפִּילוּ חֵד
 פְּקוּדָא מֵאִינוּן פְּקוּדֵי אֹרִייתָא, דְּאֶטִּיל מוּמָא בְּאֶתְר
 דְּלֵא אֶצְטְרִיךְ.

תָּא חֲזִי, מַה פְּתִיב, (בראשית ב) וַיִּקַּח יי' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
 וַיְנַיְחָהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעַבְדָּהּ וּלְשֹׁמְרָהּ. וְתַנִּינוּן, לְעַבְדָּהּ
 וּלְשֹׁמְרָה אֲלִין קְרַבְנִין, וְכֹלָא חֵד. אַבְל דָּא רְזָא דְּפְקוּדֵי
 אֹרִייתָא, לְעַבְדָּהּ: אֲלִין רַמ"ח שְׂיִיפִין עֲלָאִין. וּלְשֹׁמְרָה:
 אֲלִין תְּלַת מְאָה וּשְׁתַּיִן וְחָמִשׁ שְׂיִיפִין תְּתַאֲיִן. אֲלִין עֲלָאִין
 דְּזָכוּר. וְאֲלִין תְּתַאֲיִן דְּשָׁמוּר, וְכֹלָא חֵד.

זַכָּאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּזָכִי לְאַשְׁלָמָא לֹון. פְּקוּדֵי דְּאֹרִייתָא,
 גָּרִים לְבַר נָשׁ לְאַשְׁלָמָא רֹוּחִיָּה וְנִשְׁמַתִּיָּה בְּהֵאִי
 עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְּאֶתִי. אֹרִייתָא מְזַכָּה לְבַר נָשׁ,
 לְאַחְסָנָא תְּרִין עֲלָמִין, עֲלָמָא דָּא וְעֲלָמָא דְּאֶתִי. כָּל מֵאֵן
 דְּאֶשְׁתַּדֵּל בְּאֹרִייתָא, אֶשְׁתַּדֵּל בְּחַיִּים. חַיִּים בְּהֵאִי

עֲלָמָא, וְחַיִּים בְּעֲלָמָא דְאֵתִי. אֲשֶׁתִּזְיַב מִכָּל עוֹנְשֵׁין
 בִּישׁוּן, דְּלֹא יִכְלִין לְשַׁלְּטָאָה עֲלֵיהּ. אִי בְּאֲשֶׁת־דְּלוּתָא
 הַכִּי. כָּל שְׁכֵן מֵאֵן דְּעֵבִיד עוֹבְדָא.

רַבִּי חֵיָא וְרַבִּי אַבָּא, שָׁרוּ בְּבֵי אוּשְׁפִיזֵיהוּ, קָמוּ
 בְּפִלְגוֹת לִילֵיא, (דף קט"ו ע"א) לְאֲשֶׁת־דְּלֹא בְּאוּרֵייתָא.
 בְּרֵיתֵיהּ דְּאוּשְׁפִיזָא, קָמַת וְאֲנֵהִירַת לֹון שְׂרָגָא, וּלְבַת־
 קַיִימַת אֲבַת־רֵייהוּ לְמִשְׁמַע מְלִין דְּאוּרֵייתָא.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (משלי ו) כִּי גַר מִצְוָה וְתוֹרָה אֹור וְדַרְךְ
 חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר. כִּי גַר מִצְוָה, כָּל מֵאֵן
 דְּאֲשֶׁת־דֵּל בְּהֵאִי עֲלָמָא, בְּאֵינוֹן פְּקוּדִין דְּאוּרֵייתָא,
 אֲתַסְדֵּר קָמִיהּ בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא חַד שְׂרָגָא, לְאֲנֵהֲרָא
 לֵיהּ בְּהֵוָא עֲלָמָא. וְתוֹרָה אֹור, מֵאֵן דְּאֲתַעְסַק
 בְּאוּרֵייתָא, זָכִי לְהֵוָא נְהוֹרָא עֲלָאָה, דְּאֲדַלִּיקַת שְׂרָגָא
 מִיְנֵיהּ, דְּהֵא שְׂרָגָא בְּלֹא נְהוֹרָא לָא כְּלוּם. נְהוֹרָא בְּלֹא
 שְׂרָגָא, אוּף הַכִּי לָא יִכִּיל לְאֲנֵהֲרָא. אֲשֶׁת־כַּח דְּכֹלָא דָּא
 לְדָא אֲצִטְרִיךְ. אֲצִטְרִיךְ עוֹבְדָא לְאֲתַקְנָא שְׂרָגָא.
 וְאֲצִטְרִיךְ לְמַלְעֵי בְּאוּרֵייתָא, לְאֲנֵהֲרָא שְׂרָגָא. זַפְּאָה
 אִיהוּ מֵאֵן דְּאֲתַעְסַק בָּהּ בְּנְהוֹרָא וּבְשְׂרָגָא.

וְדַרְךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר, אֲרַח חַיִּים לְאֲעֵלָא בֵּיהּ
 לְעֲלָמָא דְּאֵתִי, אֵינוֹן תּוֹכְחוֹת, דְּמִקְבֵּל בַּר נִשְׁ
 לְאֲעֵדָאָה גְּרַמִּיהּ מֵאֲרַח בִּישׁ, וּלְמִיתָךְ בְּאֲרַחָא טָבָא. תוּ

וְדַרְךְ חַיִּים, אֵינּוֹן תּוֹכָחוֹת מוֹסֵר, דְּאִיִּיתִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא עָלֶיהָ דְּבַר נָשׁ, לְדַכָּאָה לִּיהּ מַחֲבוּבֵי בְּאֵינּוֹן תּוֹכָחוֹת.
 זַכָּאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּקַבִּיל לְהוּ בְּרַעוּ דְּלִבָּא.

דְּבַר אַחַר כִּי גַר מְצוּה, (תְּקוּנָא דְּשֶׁרְגָא) דָּא שֶׁרְגָא בּוֹצִינָא
 דְּדוֹד, דְּאִיהוּ גַר מְצוּה אֹרְיִיתָא דְּבַעַל פֶּה,
 דְּאַצְטְרִיךְ לְאַתְתָּקְנָא תְּדִיר, וְאִיהִי לָא נִהְרָא אֶלָּא מַגּוּ
 תּוֹרָה שְׂבַכְתָּב, דְּהָא אֹרְיִיתָא דְּבַעַל פֶּה לִּית לָהּ נִהִירוּ,
 אֶלָּא מַגּוּ תּוֹרָה שְׂבַכְתָּב, דְּאִיהִי אֹר לְאַנְהָרָא.

אַשְׁגַּח אַבְתְּרִיָּה, וְחָמָא בְּרַתִּיהָ דְּאוּשְׁפִיזָא קִיִּמָּא
 אַבְתְּרִיָּהוּ, אָמַר כִּי גַר מְצוּה, מֵאִי גַר. דָּא גַר
 דְּאִיהִי מְצוּה דְּנִשְׁיִן זַכֵּיִן בֵּיהּ, וְאִיהִי גַר דְּשַׁבַּת, דְּאַף עַל
 גַּב דְּנִשְׁיִן לָא זַכָּאֵן בְּאֹרְיִיתָא, הָא גּוֹבְרִין זַכֵּיִן
 בְּאֹרְיִיתָא, וְנִהְרִין לְהָאִי שֶׁרְגָא, דְּנִשְׁיִן מִתְתַּקְנֵן בְּהָאִי
 מְצוּה. נִשְׁיִן בְּתְקוּנָא דְּהָאִי גַר. גּוֹבְרִין בְּאֹרְיִיתָא,
 לְאַנְהָרָא לְהָאִי גַר, תְּקוּנָא דְּמְצוּה דְּנִשְׁיִן אֶתְחִיִּבוּ בְּהוּ.
 שְׂמַעַת הֵהִיא אֶתְתָּא וּבְכָאֵת, אֲדַהֲכִי קָם אַבוּהָ דְּאַתְתָּא,
 דְּהָת תַּמָּן, וְעָאֵל בִּינִיָּהוּ, וְחָמָא בְּרַתִּיהָ קִיִּמַּת
 אַבְתְּרִיָּהוּ וּבְכָאֵת, שְׁאִיל לָהּ אַבוּהָ. סַחַת לִּיהּ (רַבִּי אַבָּא)
 עוֹבְדָא. שְׁאֲרֵי אַבוּהָ דְּאַתְתָּא אוּף אִיהוּ וּבְכָה. אָמַר לִּיהּ
 רַבִּי יוֹסִי, דִּילְמָא חֲתַנְךָ בַּעֲלָה דְּבְרַתִּיךָ, לָא זַכָּה
 בְּאֹרְיִיתָא. אָמַר לִּיהּ וְדָאִי הָכִי הוּא, וְעַל דָּא וְדָאִי
 בְּכִינָן, אָנָּא וּבְרַתִּי תְּדִיר.

וּבְגִין דְּחֲמִינָא, לִיהּ יוֹמָא חַד, דְּדִלִּיג מֵאַגְרָא דָּא,
 לְמִשְׁמַע קִדִּישׁ בְּהַדִּי צְבוּרָא, סְלִיק בְּרֻעוּתָא
 דִּילִי, לְמִיָּהֵב לִיהּ בְּרַתִּי, וְתַכְף דְּנִפְקוּ צְבוּרָא מִבֵּי
 כְּנִישְׁתָּא, יְהִיבָנָא לִיהּ בְּרַתִּי. דְּאֲמִינָא בְּדִלּוּגָא דָּא
 דְּאָתָא לְמִשְׁמַע קִדִּישׁ, גְּבָרָא רַבָּא לִיְהוּי בְּאוּרִייתָא, וְאַף
 עַל גַּב דְּאִיהוּ רַבֵּיא, וְלֹא יִדְעָנָא בֵּיהּ מְקַדְמַת דְּנָא.
 וְהִשְׁתָּא אֲפִילוּ בְּרַכַּת מְזוּנָא לָא יִדַּע, וְלֹא יִכִּילָנָא בְּהַדִּיהּ
 לְמַלְעֵי בֵּין חֲבֵרֵיא, דִּיּוֹלִיף קְרִיאַת שְׁמַע, אוּ בְּרַכַּת
 מְזוּנָא.

אֲמַר לִיהּ אֲעָבֵר לִיהּ בְּאַחְרָא, אוּ דִלְמָא בְּרָא יוֹלִיד
 דִּלְהוּי גְּבָרָא רַבָּא. אֲדַהֲכִי קָם אִיהוּ, וְדִלִּג עַלִּייהוּ
 וְיִתִּיב לְקַמִּייהוּ. אֲסַתְּכַל בֵּיהּ רַבִּי יוֹסִי, אֲמַר, וְדַאי אָנָּא
 חֲמִינָא בְּהַאי רַבֵּיא, דְּנִהוּרָא דְּאוּרִייתָא יִפּוּק לְעֵלְמָא
 מִנִּיהּ. אוּ בְּרָא דִּיּוֹקִים מִנִּיהּ. חֲיִיךָ תְּהוּא רַבֵּיא, וְאֲמַר,
 רַבּוּתִי אֵימָא קַמִּיִּכּוּ חַד מְלָה.

פְּתַח וְאֲמַר (אִיּוֹב ל"ב) צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל
 בֶּן זַחְלָתִי וְאִירָא מַחֹת דְּעֵי אַתְכֶם. הַאי קָרָא
 אֲתַעְרוּ בֵּיהּ עֲמוּדֵי עֵלְמָא. אֲבַל אֱלִיהוּא דְּכַתִּיב בֵּיהּ
 מִמִּשְׁפַּחַת רָם, אֲתַעְרוּ, דְּהָא מְזַרְעָא דְּאַבְרָהָם קָאֲתָא.
 וְשִׁפִּיר. אֲבַל אֱלִיהוּא כְּהֵנָּא הוּא, וּמְזַרְעָא דִּיחֻזְקָאֵל
 נְבִיאָה הוּא, כְּתִיב הֵכָּא בֶּן בְּרַכְאֵל הַבּוּזִי, וְכַתִּיב הָתֵם
 יְחֻזְקָאֵל (א) בֶּן בּוּזִי הַכְּהֵן.

וְאִי תִימָא בְּגִין דְּכְתִיב בּוֹזִי, (איוב לא) בּוֹז מְשַׁפְּחוֹת הָהוּא.
לָאוּ הֲכִי, הִדְר וְאָמַר מִמְשַׁפְּחַת רָם, עֲלָאָה עַל כֹּלָא.

אֲמַאי אֶקְרִי בּוֹזִי. עַל דְּמִבּוֹזָה גְרַמִּיָּה לְגַבִּי מֵאֵן (דף קט"ו ע"ב)
דְּגָדוּל מִיָּנִיָּה, וְעַל דָּא סְלִיק בְּשִׁמָּא עֲלָאָה, בּוֹזִי, דָּא
דְּאֶקְרִי אָדָם שְׁלִימָא בְּכֹלָא, מַה דְּלָא אֶקְרִי הֲכִי בַר נָשׁ
אַחֲרָא, הִדְא הוּא דְּכְתִיב, (יחזקאל ב) וְאַתָּה בֶן אָדָם, וְעַל
דְּסְלִיק בְּשִׁמָּא דָּא, אֶקְרִי רָם, עֲלָאָה עַל כֹּלָא.

וְעַל דָּא אָמַר צְעִיר אֲנִי לְיָמִים. לְיָמִים, מִיָּמִים מִבְּעֵי
לִיָּה, מֵאִי לְיָמִים. אֶלָּא אָמַר צְעִיר אֲנִי, וְאַזְעִירְנָא
גְרַמִּי לְיָמִים, לְגַבִּי בַר נָשׁ דְּאִית לִיָּה יוֹמִין סְגִיָּאִין. מֵאִי
טַעְמָא. בְּגִין דְּאִמְרַתִּי דִּימִים יִדְּבֵרוּ, וְעַל דָּא צְעִיר אֲנִי,
וְאַזְעִירְנָא גְרַמִּי לְגַבִּי יָמִים. וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים, חֲמִינָא לְכוּ
יְשִׁישִׁים. עַל כֵּן זַחְלְתִי וְאִירָא מַחֹת דְּעֵי אֶתְכֶם. אוּף
אַנָּא, אִמְרַתִּי יָמִים יִדְּבֵרוּ וְרַב שָׁנִים יוֹדִיעוּ חֲכָמָה. וְדֵאִי.
אֲכֵן רוּחַ הָיָא בְּאַנּוּשׁ וְנִשְׁמַת שְׁדֵי תְּבִינָם. וְעַל דָּא בְּגִין
דְּאַנָּא רַבִּיא, שׁוֹינָא בְּרַעוּתִי דְּלָא לְמַלְלָא עַד תְּרִין
יְרַחִין, וְעַד יוֹמָא דָּא אֲשַׁתְּלִימוּ. וְהִשְׁתָּא דְּאַתּוֹן הֲכָא,
אִית לְמַפְתַּח בְּאוּרִיָּתָא קַמִּיָּכוּ.

פְּתַח וְאָמַר, (משלי ו) כִּי גַר מִצּוּהַ וְתוֹרָה אֹר וְדַרְךְ תִּיָּים
תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר. כִּי גַר מִצּוּהַ דָּא אִיָּהּ מִשְׁנָה, כְּמָה
דְּאַתָּ אָמַר (שמות כד) וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצּוֹת. וְהַתּוֹרָה: זו תּוֹרָה

שְׁבַכְתָּב. וְהַמְצֹוֹה: זֹו מְשֻׁנָּה. דְּאִיהִי גַר שְׂרָגָא, דְּקִימָא
לְאֲדֻלְקָא.

גַּר אֲמַאי אֶקְרִי גַר. אֶלָּא כִּד מְקַבְּלָא מִבִּין תְּרִין דְּרוּעִין,
רמ"ח שְׁיִיפִין עֶלְאִין, אִיהוּ פְּתַחַת לְגַבֵּייהוּ תְּרִין
דְּרוּעִין דִּילָהּ, כְּדִין אֶתְכֻלִּילוּ אֶלִּין תְּרִין דְּרוּעִין בְּהוּ,
וְאֶקְרִי גַר. וְתוֹרָה אֹור, דְּקָא נְהִיר לְהֵוּא גַר וְאֲדֻלִּיקַת
מִנִּיהּ מְסֻטְרָא דְּאֹור קַדְמָאָה, דְּאִיהוּ יְמִינָא. דְּהָא
אוֹרִייתָא מֵהֵוּא סֻטְרָא דִּימִינָא דְּאֹור קַדְמָאָה אֶתִּיהִיבַת,
דְּכְתִיב, (דְּבָרִים לג) מִימִינוּ אֵשׁ דָּת לְמוֹ, מְסֻטְרָא דִּימִינָא
אֶתִּיהִיבַת, (מ"ד ע"א) אֵף עַל גַּב דְּאֶתְכֻלִּיל בֵּיהּ שְׁמָאֵלָא,
דְּהָא כְּדִין אִיהוּ שְׁלִימוּ דְּכֻלָּא.

אוֹר דָּא אֶתְכֻלִּיל בְּמַאֲתָן וְשִׁבְעָה עֶלְמִין, דְּאִינּוֹן גְּנִיזִין
בְּסֻטְרָא דְּהֵוּא אֹור, וְאֶתְפֹּשֵׁט בְּכֻלְהוּ. תַּחּוֹת
כּוֹרְסִיָּא עֶלְאָה טְמִירָא, שְׂרִיין אִינּוֹן עוֹלָמוֹת, מְסֻטְרָא
דְּהֵוּא יְמִינָא. תְּלַת מָאָה וְעֶשֶׂר אִינּוֹן, מַאֲתָן וְשִׁבְעָה,
אִינּוֹן בְּסֻטְרָא דִּימִינָא. מָאָה וְתְּלַת, אִינּוֹן בְּסֻטְרָא
דְּשְׁמָאֵלָא. וְאִינּוֹן תְּלַת מָאָה וְעֶשֶׂר. וְאֶלִּין אִינּוֹן דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא מְתַקֵּן תְּדִיר לְצְדִיקָא, וּמַאֲלִין מִתְּפֹשֵׁטִין כַּמָּה
וְכַמָּה אוֹצְרֵי חֻמְדָּה, וְכֻלְהוּ גְּנִיזִין לְאֶתְעֵדְנָא מְנַהוֹן
צְדִיקָא לְעֶלְמָא דְּאִתִּי וְעַל אֶלִּין כְּתִיב (מְשֻׁלִּי ח) לְהַנְחִיל
אוֹהֲבֵי יֵשׁ וְאוֹצְרוֹתֵיהֶם אֲמִלָּא וְעַל אֶלִּין כְּתִיב (יִשְׁעִיָּה סד)
עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זֹוֹלָתָךְ וְגו'.

י"ש: אֵלֶיךָ, תֵּלֵת מֵאָה וְעֶשֶׂר עוֹלָמוֹת, גְּנִיזִין תְּחֻת
עֲלָמָא דְאֵתִי, (תעל) אִינוּן מֵאתָן וְשִׁבְעָ דְאִינוּן
מִסְטָרָא דִימִינָא, אֶקְרוּן אֹר קַדְמָאָה. בְּגִין דְאֶפִּילוּ אֹר
שְׂמָאלָא אֶקְרִי אֹר. אֲבָל אֹר קַדְמָאָה אִיהוּ זְמִין לְמַעְבַּד
תּוֹלְדִין לְעֲלָמָא דְאֵתִי. וְאִי תִימָא לְעֲלָמָא דְאֵתִי וְלֹא
יִתִיר. אֲלֹא אֶפִּילוּ בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא דְאִי לָא הוּהּ הָאִי
אֹר, עֲלָמָא לָא יִכִּיל לְמִיקָם, דְכָתִיב, (תהלים פט) אִמַרְתִּי
עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.

הָאִי אֹר זָרַע לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִנְתָּא דְעַדְנֹוֹי,
וְעֵבִיד לִיָּה שׁוּרִין שׁוּרִין, עַל יְדוּי דְהָאִי צְדִיק,
דְאִיהוּ גִנְנָא דְגִנְתָּא, וְנָטִיל לְהָאִי אֹר, וְזָרַע לִיָּה זְרוּעָא
דְקָשׁוּט. וְעֵבִיד לִיָּה שׁוּרִין שׁוּרִין בְּגִנְתָּא וְאוּלִיד וְאֶצְמַח
וְעֵבִיד פְּרִין, וּמְנַיְיָהוּ אֶתְּזִין עֲלָמָא, הֵדָא הוּא דְכָתִיב,
אֹר זְרוּעַ לְצְדִיק וְגו'.

וְכָתִיב (ישעיה סא) וּכְגַנָּה זְרוּעִיהָ תִצְמִיחַ. מֵאֵן זְרוּעִיהָ. אֵלֶיךָ
זְרוּעִי דְאֹר קַדְמָאָה, דְאִיהוּ זְרוּעַ תְּדִיר, הַשְׂתָּא
אוּלִיד וְעֵבִיד אִיבִין, וְהַשְׂתָּא זְרוּעַ אִיהוּ, בְּקַדְמִיתָא, עַד
לָא יִיכּוֹל עֲלָמָא אִיבָא דָּא, אוּלִיד זְרוּעָא דָּא וְיִהִיב
אִיבָא וְלֹא שְׂכִיךְ. וְעַל דָּא, כָּל עֲלָמִין אֶתְּזִינוּ בְּסַפּוּקָא
דְהָהוּא גִנְנָא, דְאֶקְרִי צְדִיק, דְלֹא שְׂכִיךְ וְלֹא פְּסִיק
לְעֲלָמִין.

בַּר בּוֹזְמָנָא דִּישְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא. וְאִי תִימָא בּוֹזְמָנָא דְגָלוּתָא
 כְּתִיב, (אִיּוֹב ד') אֲזָלוּ מֵיָם מִנִּי יָם וְנָהָר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ, הֵיךְ
 עֶבֶיד תּוֹלְדִין. אֶלָּא כְּתִיב זְרוּעַ, זְרוּעַ אִיהוּ תְדִיר,
 וּמְיוּמָא דְאַפְסִיק הֵהוּא נֶהָר. בְּגִנְתָּא (ס"א בְּגִנְתָּא) לָא עָאֵל (דף
 קט"ז ע"א) בֵּיתָּה הֵהוּא גִנְתָּא. וְהֵהוּא אֹרַךְ דְּאִיהוּ זְרוּעַ תְּדִיר,
 עֶבֶיד אֵיבִין וּמְנִיָּה וּמְגַרְמִיָּה אֲזַדְרַע כְּקַדְמִיתָא, וְלָא
 שְׂכִיף תְּדִיר. כְּגִנְתָּא דְעֶבֶיד תּוֹלְדִין, וּמַהֵהוּא זְרוּעַ נְפִיל
 בֵּיתָּה בְּאַתְרֵיהּ, וּמְגַרְמִיָּה עֶבֶיד תּוֹלְדִין כְּדְבְקַדְמִיתָא. וְאִי
 תִימָא, דְּאֵינּוֹן תּוֹלְדִין וְאֵיבִין הוּוּ כְּמָה דְהוּוּ בּוֹזְמָנָא
 דְּגִנְתָּא תַּמּוֹן. לָאוּ הָכִי. אֲבָל לָא אֲתַמְנַע זְרוּעַ דָּא
 לְעֵלְמִין.

כְּגִוּוֹנָא דָּא וְתוֹרָה אֹרַךְ, אֹרִייתָא דְאַתְיָהִיבַת מְסֻטְרָא
 דְהֵהוּא אֹרַךְ קְדָמָא, הָכִי אֲזַדְרַע תְּדִיר
 בְּעֵלְמָא, וְעֶבֶיד תּוֹלְדִין וְאֵיבִין, וְלָא שְׂכִיף לְעֵלְמִין,
 וּמַהֵהוּא אֵיבָא דִילֵיהּ אֲתַנּוֹן עֵלְמָא.

וּדְרֹךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוּסָר. תְּרִין אֲרַחֲיָן אֵינּוֹן, חַד אֲרַח
 חַיִּים, וְחַד בְּהַפּוּכָא מְנִיָּה. סִימָנָא דְאַרְחַ חַיִּים מֵאֵן
 אִיהוּ. תּוֹכְחוֹת מוּסָר. דְּכַד בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
 לְנֻטְרָא לְהֵאִי אֲרַח חַיִּים, שְׂוִי עֲלֵיהּ הֵהוּא דְאַלְקִי, וְעֶבֶיד
 תּוֹכְחוֹת מוּסָר לְבִנֵי עֵלְמָא. וּמֵאֵן אִיהוּ. הֵאִי דְכְּתִיב,
 (בְּרַאשִׁית ג') וְאֵת לַהֵט הַחֶרֶב הַמֵּתֶהֱפֶכֶת לְשֹׁמֵר אֵת דְּרֹךְ עֵץ

הַחַיִּים וְעַל דָּא, דְּרֵךְ חַיִּים אִיהוּ תּוֹכְחוֹת מוּסְרָ. וּמֵאֵן
 דְּאִית בֵּיהּ תּוֹכְחוֹת, וּדְאִי דְמַתְעָרִי לִיהּ לְמַהֲךָ בְּהַהוּא
 אֲרַח חַיִּים, דְּשָׂאֲרִי תַמְן תּוֹכְחוֹת מוּסְרָ.

הָאִי קָרָא לָאוּ רִישִׁיָּה סִיפִיָּה וְלָאוּ סִיפִיָּה רִישִׁיָּה. אֶלָּא
 כִּלְאֵי רְזָא דְמַהִימְנוּתָא דְהָאִי קָרָא. כִּי גַר מְצוּהָ, דָּא
 רְזָא דְשָׁמוּר. וְתוֹרָה אֹר, דָּא רְזָא דְזִכּוֹר, וְדֶרֶךְ חַיִּים
 תּוֹכְחוֹת מוּסְרָ, אֵלִין גְּזֵרִין וְעוֹנְשִׁין דְּאוּרִייתָא, וְכִלְאֵי
 רְזָא דְמַהִימְנוּתָא. וְאַצְטְרִיךְ דָּא לְדָא, וְלְמַהֲוִי רְזָא דְכִלְאֵי
 כְּדָקָא יָאוּת.

וְעַל רְזָא דָּא דְהָאִי אֹר, דְּדָלִיק וְנִהִיר לְהָאִי גַר, כְּתִיב
 בֵּיהּ בְּאַהֲרֹן, (במדבר ח) בְּהַעֲלוֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת, בְּגִין
 דְּהוּא אֲתִי מִסְטָרָא דְהָאִי אֹר. אֹר דָּא כְּתִיב בֵּיהּ, (בראשית
 א) יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר. כִּיּוֹן דְּאָמַר יְהִי אֹר, אֲמַאי כְּתִיב
 וַיְהִי אֹר, דְּהָא בּוּיָהִי כֵּן סָגִיא. אֶלָּא, יְהִי אֹר, דָּא אֹר
 קַדְמָאָה, דְּאִיהוּ יְמִינָא, וְאִיהוּ לְקִץ הַיְמִין. וַיְהִי אֹר,
 דְּמִימִנָּא נֶפֶק שְׂמָאלָא, וּמִרְזָא דִימִינָא נֶפֶק שְׂמָאלָא,
 וְעַל דָּא וַיְהִי אֹר, דָּא שְׂמָאלָא.

מִכָּאֵן דְּוַיְהִי קַדְמָאָה דְּאוּרִייתָא, בְּסִטְרָא דְּשְׂמָאלָא הָוָה.
 וּבְגִין כִּךְ לָאוּ אִיהוּ סִימֵן בְּרַכָּה. מַאי טַעְמָא. בְּגִין
 דְּבֵיהּ (ב"א דמניח) נֶפֶק הָוּא חֲשׂוֹךְ דְּאַחֲשִׁיךְ אֲנִפִי עֲלִמָּא.
 וְסִימְנָא דָּא כַּד אֲתַגְלִי רְזָא דְעֵשׂוֹ וְעוּבְדוּי, בְּהָאִי וַיְהִי